

Melk bij de boer, dubbeltje, deur dicht.

Hoals je wel gemerkt rult hebben. Laat de oorlog me niet los. Ik
hocht zaterdag een boekje bij het museum en dan komt er weer
van alles boven. Verhalen heb ik gehoord en ook veel zelf beleefd.
Maar soms gaat het over die verhalen die je als klein meisje
heb horen vertellen; want je bent niet elke dag overal bij
en zeker niet 's ochtends om zes uur.

Dan gingen mijn ouders en soms ook mijn zus 's ochtends
al vroeg op pad om te vragen of er bij een of andere
boer melk te koop was. Hege flessen moest je van
thuis meenemen, dat was een voorwaarde, ze namen ook
nog andere attributen mee, maar daarover straks.

Het was een lange wandeling naar de Broekweg, daar
stond veel boerderijen, die later plaats moesten
maken voor huizenbouw. Niet bij iedere boer kon je
somaar maar aan kloppen, je hoorde op straat of van de
buren, welke boer melk te koop gaf.

En dan moest je nog een tijd wachten op je beurt.

Ze verzonnen ook om ^{vingen} zoveel mogelijk melk te kunnen
meenemen. En dat was na de eerste fles die ze binnen
haalden. Hoe aan nog een fles te komen?

In de oorlog wordt je vindingrijk. Wacht sei mijn
vader, daarstraks ging ik zonder pet en bril op, nu met
een pet en bril op aan kloppen. Door dat het nog al
donker in de stal was, meekte de boer dat nooit op.
Zo was de tweede fles binnen.

De boer, deze dan, was nooit al te vriendelijk en
sei bij het aangeven van de melk, dubbeltje, deur dicht!
Dat deur dicht, riep hij er gelijk achteraan.

Ik heb 't mijn ouders voor de grap nog dikwijls horen
herhalen. Min vader had ook wel eens een rode raldok
en gebruik er die knoopte hij dan weer om zijn hals

Als mijn ouders de boer opgingen, lag ik meestal nog in mijn warme bedje. Mijn zus probeerde een fles meer te krijgen door te zeggen, ik heb nog een zieke zusje. Of dat geholpen heeft? Dat is me niet bekend. Ze had wel een zusje, dat was ik, maar echt ziek, misschien van de honger, dat wel.

Er was altijd wel wat op te schaaresen, het zij hier, het zij daar. Want de honger die je had, wech niet van je zijde, elke dag moest je er weer op uit om de magen, die aan alle hant en ransmelden weer wat bij te vullen.

Soms mocht ik een keer mee, maar door mijn onbenulligheid praatte ik mijn mondje wel eens voorbij en dat konden ze nu niet niet hebben. Mijn moeder ging al om zes uur op pad om aardappelen te bemachtigen. Eerst naar Maassluis met de trein. Die nog reed en dan met de pont van Maassluis naar Rosenburg. Als ik wakker was, ging ik uit bed, at wat er was, kleepte me aan en ging naar buiten met de ballen tegen de muur gooiën. Ze bleef bij huis, zo tegen achter zag ik dan mijn moeder het hoekje van de straat omschieten met een rak aardappelen op haar schouder.

Ze droeg op haar hoofd een tulband gemaakt van haar sjaal. Dat was toen de mode.

Dan die keer dat ik mee mocht, wen met de boot, als de boot aan lag, (als pont) liepen de mensen hard eraf en ze bleven gaan tot ze bij de aardappelboer waren. Vlug lagen ze de bonnen neer, die nodig waren, geld er naast en weg met de aardappelen.

Een keer lagen de bonnen er nog van de vorige klant, ze vergaten ze weg te halen, mijn moeder lag haar geld er naast en zo kon mijn moeder haar bonnen in haar rak houden en er twee keer van profiteren. Meid, lopen, sei ze dan. Cjauw maken dat we bij de pont komen. Als je geluk had, dat er geen controle was, kwam je met je aardappelen veilig thuis.

Met die ene keer dat ik er bij was, ging het bijna mis. Controleurs aan de andere kant in Maassluis. Pech, voor veel mensen. Als je niet aan de voorwaarden voldeed, te veel aardappels bij je had of helemaal geen aardappelen mocht hebben dan ging je er aan en kon je de raki overgeven, die je met veel moeite gesjouwd had tot aan de pont. De tuur vrouw (Visser) was haer raki al kwijt. Toen wij er bijna waren, sei ik, nou wij nog.

Mei W. hou je mond, lopen sei mi moeder. En terwijl se met anderen bezig waren, konden wij er aan ontsnappen, aan die rotlui van de marrechaussees. We liepen of konden er net langs lopen, in halen konden se je toch niet meer. Het was maar net hoe het liep, als je het trof, dat je net aan de beest was en geen kans zag om er langs te lopen, dan was je de pinout en was de reis voor niets geweest. Dus brutaal moest je wesen in die tijd. Dan kwam mi moeders driftige aard naar boven en ging se voor niemand uit de weg.

Het ral wel indruk gemaakt hebben op me, ik herinner me ook dat ik nog met een meisje gepraat heb. we vroegen naar elkaars leeftijd. Ik ben 13, sei se en ik vond me dat al oud, ja als je zelf 20 is revent acht jaar bent. Wat een tijden waren dat toch.

Mi moeder had haer adresjes waar se heen ging.

Naar de Maasdijk, nieuwe aardappelen, soms groenten. En dan vertelden se, ja, we mochten nog op de casapi ritten van die boer. Gelachen dat we hebben.

Se was dan met mi russen of een paar bureu.

Die boer kette Hlegwegt sei se dan, aardige vept, jö. Se hield gelukkig haer optimistische karakter. Ondanks de ellende, lachte se veel. Maar maakte haer niet kwaad. In val opsichten was se makkelijk, maar in val dingen weer niet. Het lag er maar aan.